

خبر
آمار مرکز پژوهش‌های مجلس از رشد اقتصادی
● مرکز پژوهش‌های مجلس با توجه به وضعیت اقتصادی موجود و آمارهای در دسترس، نرخ رشد اقتصادی سال جاری را منفی دو درصد برآورد کرده که مبین تداوم رکود اقتصادی است.مرکز پژوهش‌های مجلس درباره تأثیر اجرای برجام بر رشد اقتصادی کشور این‌طور اعلام کرده در صورت تحقق وعده‌های مقامات دولت درباره لغو تحریم‌ها، رشد اقتصادی اسمال ۸/۸ درصد افزایش یافته و به منفی ۱٫۲ درصد خواهد رسید.مطابق برآورد این مرکز، رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی در سال جاری ۴٫۲ درصد، بخش نفت صفر و بخش‌های صنعت، ساختمان و خدمات به ترتیب منفی سه، منفی ۷٫۴ و منفی ۲۰٫۲ درصد خواهد بود.

طلا و ارز

دلار گرفتار نوسانات سریع

● **شرق:** بازار ارز و طلا در سیطره نوسان‌های سریع بود. نوسان‌ها گاهی به سمت بالا بود و گاهی سر از پایین درمی‌آورد. مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه، در گفت‌وگو با «شرق» نوسان‌ها را سریع توصیف کرده و می‌گوید: دیروز خبر پیوستن ۹ بانک به سوئیفت که توسط رئیس کل بانک مرکزی اعلام شد، با آنکه خبر سوخته‌ای بود اما تأثیر آتی بر دلار گذاشت. هر دلار آمریکا که ابتدای صبح سه‌هزار و ۶۰۹ تومان معامله می‌شد، در ادامه معاملات تا سه‌هزار و ۶۴۰ تومان افزایش یافت. انتشار خبر رفع تحریم سوئیفت، دلار را به مسیر ریزش قیمت هدایت کرد و دلار سر از قیمت‌های پایین‌تر آورد و با قیمت سه‌هزار و ۶۲۰ تومان معامله شد. بعد از یک‌ساعت که تأثیر آتی این خبر گذشت، دلار دوباره رو به بالا شد و در آخرین معاملات بر سه‌هزار و ۶۳۵ تومان ایستاد. سکه طرح جدید هم مدتی است که کلاً در حباب منفی سیر می‌کند. این حباب از سوی فعالان بازار در جریانات معاملات دیروز بین شش تا ۱۰ هزار تومان محاسبه می‌شد. بیشترین قیمت سکه طرح جدید ۹۴۸ هزار تومان و کمترین قیمت آن ۹۴۴ هزار تومان بود. از کف بازار طلا شنیده می‌شود که بزرگان بازار

ارز +	قیمت(تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۶۳۵	+۲۰
یورو	۳۹۵۵	-۱۵
پوند	۵۱۸۰	+۳۰
درهم	۹۹۶	-۲
طلاو سکه +	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۴۷۲۰۰	+۱۲۰۰
طرح قدیم	۹۴۶۰۰۰	+۱۵۰۰
نیم	۴۷۵۰۰	-۱۰۰۰
ربع	۲۵۶۰۰۰	-۱۰۰۰
گرمی	۱۷۲۰۰۰	+۱۰۰۰
گرم ۱۸ عیار	۹۶۷۰۰	+۲۰۰
اونس + (دلار)	۱۱۱۸٫۸	-

ادامه از صفحه اول
● تاکتیک‌نخ‌نماشده
● امید اصلاح‌طلبان به بازگشت چهره‌های شناخته‌شده این جریان سیاسی است اما اصل برای ما، ایجاد انسجام در آحاد ملت برای بهترین انتخاب در وضع موجود است. تصور برخی این‌بود که اصلاح‌طلبان از بین رفته‌اند و جایی برای عرض‌اندام ندارند. حضور نسل جوان اصلاح‌طلب در صحنه انتخابات، آنان را وادار به اتخاذ تاکتیک‌های تازه‌ای کرده که یک نمونه آن در ابتدای این نوشته مورد بحث قرار گرفت. در طول این سال‌ها، اتفاقات زیادی برای جریان اصلاحات رخ داده است. به‌رحال سیاست ما شرکت فعال در انتخابات است. از مردم خواسته خواهد شد برای جلوگیری از ورود دوباره برخی تندروها به مجلس، هر تعداد نامزد قابل‌قبول در هر حوزه‌ای باقی بماند را انتخاب کنند حتی اگر فقط نیمی از تعداد نامزد هر حوزه را بتوان معرفی کرد.

مرگ بهت آمیز مصطفی اسلامی
● ما در این سال‌ها تبادل فرهنگی زیادی داشتیم. هر شماره از «چشم‌انداز ایران» که منتشر می‌شد نسخه‌ای از آن را برای او می‌بردم و چند روز بعد او درباره مطالب مجله نظر می‌داد و نظرات او درباره مطالب مختلف «چشم‌انداز» نشان می‌داد که او به‌واقع انسان محققی بود. اسلامی هر روز چندین روزنامه می‌خرد و مجلات مختلف را هم همیشه پیگیری می‌کرد. چند روزی بود که می‌خواستم به منزل او بروم که نشد. خبر مرگش واقعا متاثرم کرده است و ناگهانی بودن این مرگ بهت‌آمیز و شوک‌آور هم هست. اگرچه مرگ حق است و خیلی خوب است که آدم عاقبت به‌خیر شود؛ چنان‌که او شد.

شرق: پیام منفی حمله به سفارت انگلستان در آذرماه سال ۹۰ تا امروز هنوز دامنگیر اقتصاد ایران است. چنانکه آغازین روز این هفته با خبری درباره رونمایی قراردادهای نفتی ایران در لندن آغاز شد. به گفته علی کار معاون سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی شرکت ملی نفت ایران، صدور ویزا برای عده محدودی از افراد سبب به‌تعویق افتادن معرفی مدل جدید قراردادهای نفتی در لندن شد. زیرا هنوز سفارت انگلستان در تهران خدمات صدور ویزا ندارد. این خبر که تبعات چهارساله حمله به سفارت انگلستان در ایران را دوباره یادآور می‌شود، خود گواه بر آن است که نمی‌توان با رفتاری غیرعادی در روابط دیپلماتیک، انتظار رفتاری عادی از سوی کشورها را داشت. حمله به سفارت عربستان که در دی‌ماه سال جاری رخ داد نیز هنوز حواشی‌اش فارغ از بحث‌های سیاسی، دامنگیر اقتصاد ایران است و ارتباط ما را با کشورهای عربی در روابط تجاری دچار مشکل کرده است. اما با توجه به نگاه دوری از سیاست در اقتصاد، این تأثیر تا چه اندازه خواهد بود؟ برای بررسی این موضوع دیدگاه فعالان اقتصادی را در این حوزه جویا شدیم.

مهدی پورقاضی، رئیس کمیسیون صنعت اتاق و فعال حوزه پتروشیمی

سرمایه‌گذاران خارجی از ایرانی‌های ترسند

روند تکرار اقداماتی چون حمله به سفارتخانه‌ها در ایران سبب شده تا نگاه سرمایه‌گذاران خارجی به ایران منفی شود و کشورهای دیگر نسبت به ایران ترس عجیبی داشته باشند. آنها بر این باورند که ما در طول سالیان متمادی خلاف جهت مسیر جهانی حرکت کرده‌ایم و اقداماتی چون حمله به سفارتخانه‌ها را نیز از جمله این اقدامات می‌انند. آنها از ما نخواهند پذیرفت که حمله به سفارتخانه‌ها کار گروه‌های خودسر است و آن را بر مردم ایران و تجار نسبت می‌دهند. هرچند به‌تعویق افتادن رونمایی از قراردادهای نفتی در لندن که به سبب مشکلات صدور ویزا در کشور ایجاد شده بود به‌صورت

پی‌ریزی سیاست جامع و هماهنگ برای ترابری کشور، توسعه، تجهیز، گسترش، نگهداری و ایجاد تأسیسات زیربنایی آن با توجه به مقتضیات توسعه اقتصادی، اجتماعی و عمرانی، مسئولیت اساسی «وزارت راه و شهرسازی» است. بررسی ارقام لایحه بودجه نشان می‌دهد دولت اعتبارات بودجه‌ای این بخش را در مقایسه با ارقام مصوب بودجه سال جاری ۱۳ گرفته‌شده برای «وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی» در لایحه بودجه سال آینده بیش از ۸۰ هزار و ۲۴۸ میلیارد ریال است که نسبت به ارقام لایحه و مصوب بودجه سال جاری، به ترتیب ۲۰۶ و ۱۳۰۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس، سهم این دستگاه از کل مصارف بودجه عمومی لایحه سه درصد است که نسبت به لایحه سال جاری ثابت باقی مانده است. ۲- ردیف بودجه‌ای «حوزه ستادی وزارت راه و شهرسازی»

کلی نمی‌تواند تأثیر بسزایی بر قراردادهای آتی نفت ایران داشته باشد و تنها در کنار مشکلات دیگر خواهد نشست، اما تداوم این روند رتبه ریسک ایران را در جهان افزایش می‌دهد. چنین اقداماتی از نظر آنها امری غیرعرف و غیرمداول در جهان به‌شمار می‌رود که کشورها را برای سرمایه‌گذاری در ایران نگران می‌کند. به‌همین دلیل بهترین اقدامی که می‌توان در این زمینه داشت مربوط به تطبیق رفتارهای کلان کشور با معیارهای بین‌المللی است. کسانی که از قوانین بین‌المللی سربیزی می‌کنند، مقبول واقع نمی‌شوند. بنابراین بهتر آن است که رفتارهای خود را پس از ۱۲ سال تحریم سخت و دوری ۳۰ واندی‌ساله از جامعه جهانی، با جهان تطبیق دهیم.

ضیاالدین خرمشاهی، رئیس پیشین کمیسیون حقوقی وقضائی اتاق بازرگانی

مهم‌ترین آیت‌م سرمایه‌گذاران خارجی، خدشه‌دارشد

حمله به سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های خارجی کشورهای دیگر را از چند منظر می‌توان بررسی کرد. حضور سرمایه‌گذاران خارجی در ایران نیازمند بستری از امنیت است که

باید فراهم شود؛ این امنیت جوانب مختلفی دارد که امنیت قضایی، اجتماعی و امنیت روانی است. آنچه به‌تازگی شاهد آن بودیم، در سفارت عربستان و پیش از آن حمله به سفارت انگلستان، در واقع این پیام منفی را به سرمایه‌گذاران خارجی داد که در ایران امنیت اجتماعی برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد. این اتفاق به‌تنهایی یک دافعه بزرگ برای حضور سرمایه‌گذاران در کشور ایران است. درحالی‌که تمامی کشورهای سرمایه‌پذیر دنیا سعی می‌کنند جاذبه‌ها و مشوق‌های مختلفی را برای جلب سرمایه‌گذاران ارائه دهند، ما با این عمل به‌احتی بخش‌های منفی جامعه را نشان می‌دهیم. ما اگر به‌دنبال جذب سرمایه‌گذار با تشویق شرکت‌های خارجی برای حضور در ایران هستیم، باید تمام تلاش خود را به روان‌سازی حضور آنها در ایران معطوف کنیم که یکی از مصادیق ساده آن، لغو روادید

اقتصاد

کارشناسان در گفت‌وگو با «شرق» بر ثبات سیاسی و اقتصادی تأکید کردند

حمله به سفارت‌ها، سم اقتصاد

است. لغو روادید اگر به‌صورت کلی انجام نشود، باید برای برخی از فعالان اقتصادی حتما در نظر گرفته شود. درحالی‌که ما این روان‌سازی را نداریم، با قطع روابط دیپلماتیک در اثر رفتارهای نابخردانه عملا ورود آنها را به سخت‌تر می‌کنیم. سرمایه‌گذاران خارجی باید به‌سادگی بتوانند به کشور سرمایه‌پذیر سفر کنند. با این کار نه‌تنها مراحل صدور ویزا دشوار می‌شود، بلکه باید به‌دنبال آن هم باشیم که به‌جز لغو روادید در فرودگاه، حتی یک نوع پاس‌کنترل مجزا در فرودگاه‌ها برای این‌ا افراد در نظر بگیریم. در پی حمله به سفارتخانه‌ها در درجه اول، جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور دچار آسیب می‌شود. سرمایه‌گذار خارجی هم در چنین شرایطی به‌طور کلی ریسک نمی‌پذیرد و به‌دنبال کشوری خواهد رفت که در آن با چنین خطراتی روبه‌رو نشود. پس از آن جذب توریست و گردشگر به کشور است. وقتی چنین اتفاقی برای سفارتخانه یا نمایندگی یک کشور می‌افتد، آن کشور به شهروندان خود اخطار می‌دهد از سفرکردن به ایران خودداری کنند، درحالی‌که به سمتی پیش می‌رویم که وابستگی به درآمدهای نفتی را کاهش دهیم و جایگزینی برای آن بیابیم؛ یکی از آن جایگزین‌ها جذب توریست به کشور خواهد بود. وقتی بنا باشد به یک سفارتخانه که تحت حفاظت نیروی انتظامی است تعرض شود، توریستی که چنین حفاظتی ندارد، چگونه در ایران سرگرد؟ ما هنوز آثار سوء حمله به سفارت انگلستان را تحمل می‌کنیم. با تعطیل‌شدن سفارتخانه‌های دو کشور تجار، صنعتگران و فعالان اقتصادی نیز که وابستگی اقتصادی به انگلستان داشتند، برای گرفتن ویزا دچار مشکل شدند و مجبور بودند در اصرات‌های حضور پیدا کنند یا در ترکیه. این کار باعث شد بسیاری این سختی را تحمل نکنند و روابط اقتصادی خود را با کشور کم‌رنک‌تر کنند. توقع اقتصاد جزیره‌ای توقع مرده‌ای است که تصور کنیم نیازی به کشورهای دیگر نداریم. ما به‌لاحاظ اقتصادی همه در یک سیستم قرار داریم که هر یک از این کشورها یکی از چرخنده‌های آن هستند و نمی‌توان آنها را حذف کرد. صادرات و واردات کشور نیز از این اتفاق تأثیر منفی می‌پذیرد. صادرات و واردات در بسیاری از موارد وابستگی تام به

کشور مقابل دارد. زمانی که ما نتوانستیم یک رابطه دیپلماتیک داشته باشیم، مجبوریم برای تأمین نیاز خود از کشورهای واسطه استفاده کنیم که هم هزینه واردات، هم مدت‌زمان را افزایش می‌دهد و هم سلامت کالا را به خطر می‌اندازد. در صادرات نیز چنین است؛ وقتی بنا باشد هزینه صادرات به کشوری مانند انگلستان بیشتر از کشورهای دیگر باشد، اقبال عمومی بازار به کالای ایرانی در آن کشور کاهش می‌یابد.

حسین سلیمی، رئیس انجمن سرمایه‌گذاری‌های مشترک ایرانی و خارجی

عواقب دامینر رفتارهای غیرعادی بر روابط اقتصادی

ثبات سیاسی کشورها در روابط اقتصادی بین کشورها بسیار حائز اهمیت است. کشوری که قصد همکاری با کشورهای دیگر را دارد باید به روابط خود با دیگر کشورها اهمیت دهد و از هر نوع رفتار غیرعادی پرهیز کند. درحال‌حاضر به دلیل حمله به دو سفارتخانه انگلستان و عربستان، دیدگاه‌های کشورهای دیگر به ایران دچار خدشه شده که می‌تواند بر سرمایه‌گذاری خارجی در ایران تأثیرگذار باشد. برای نمونه درحال‌حاضر فعالیت یکی از شرکت‌های عربستانی در ایران دچار مشکل شده و نمی‌توانند محصولات خود را بفروشند که تمامی این موارد از عواقب تنش میان ایران و عربستان بوده است. اکنون برند سافولا (شرکت عربستانی) تحت نام دیگری سعی در فروش محصولات خود دارد. هر نوع تبلیغات سوء، روابط تیره بین کشورها و رفتارهای نادرست سیاسی از جمله حمله به سفارتخانه‌ها در شرایطی که تصمیم به روابط سازنده با دیگر کشورها داریم، سم است. زیرا آن کشورها در مقابل هر نوع رفتار غیرعادی ایران مانند حمله به مراکز دیپلماتیک، قطعا واکنش نشان می‌دهند که این مسئله توانسته بر روابط اقتصادی این کشورها اثرگذار باشد و تجار ایرانی و انگلیسی و عربستانی را دچار مشکل کرده است.

حدود ۱۷درصدی، به ۵۲ هزار و ۸۳۰ میلیارد ریال در لایحه پیشنهادی افزایش یافته است. عمده افزایش این رقم مربوط به بودجه پیشنهادی «شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور» با ۲۴ درصد و «شرکت سهامی راه‌آهن» با ۱۳٫۸ درصد است. ۵- از کل بودجه در نظر گرفته‌شده وزارت راه و شهرسازی، «شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور» با ۴۲٫۳ درصد کل بودجه پیشنهادی، بیشترین مبلغ را به خود اختصاص داده است. این شرکت به عنوان سازنده زیربنای عمرانی، وظیفه ساخت و توسعه شبکه‌های حمل‌ونقل کشور را بر عهده دارد. ردیف بودجه این سازمان از ۲۷ هزار و ۳۵۲ میلیارد ریال در بودجه مصوب سال جاری با ۲۴ درصد رشد، به ۳۳ هزار و ۹۲۷ میلیارد ریال در لایحه پیشنهادی رسیده است.

ارقام پیشنهادی بودجه سال جاری (ارقام به میلیارد ریال/ درصد)		
نام دستگاه	لایحه بودجه ۹۵	لایحه بودجه ۹۴
حوزه ستادی وزارت راه و شهرسازی	۱۰،۹۸۰	۱۰،۷۸۵
مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی	۷۸۹	۷۸۹
اجرای قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان	۶،۷	۶،۱
دبیرخانه شورای عالی شهرسازی	۱۴۳	۱۴۳
کمک‌های اعتباری برای تأمین مسکن	۳۴	۳۰
مرکز آموزش عالی هوانوردی و فرودگاهی کشور	۱۱۹	۸۸
شرکت سهامی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران	۷،۷۶۱	۶،۸۱۷
سازمان بنادر و دریانوردی	۰	۰،۱
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور	۳۳،۹۲۷	۲۷،۲۷۲
سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	۱۱،۰۳۳	۱۰،۹۳۴
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۶،۵۳۷	۴،۳۴۵
شرکت سهامی عمران آب‌های جدید، مادر تخصصی	۲،۳۵۰	۱،۲۱۹
شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران	۱،۳۷۷	۸۵۰
بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۳،۶۴۲	۲،۱۳۶
بنیاد مسکن انقلاب اسلامی- پژوهشکده سوانح طبیعی	۲۳	۱۰
سازمان هواپیمایی کشوری	۶۶۶	۵۱۶
سازمان هواشناسی کشور	۷۱۹	۵۵۹
پژوهشکده هواشناسی و اقلیم‌شناسی	۹۶	۶۴
جمع کل	۸۰،۲۴۸	۶۶،۵۶۳

منبع: قانون بودجه سال ۱۳۹۴ و لویاح بودجه سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ کل کشور.

توجه: اعداد تا یک رقم اعشار گرد شده‌اند.

ردپای سرمایه‌گذاران حقیقی در معاملات بورس

بیشترین ارزش معاملات هم مربوط به صنایع خودرو، بانک‌ها و شیمیایی بود که به ترتیب هزارو ۱۰۶۴، ۴۱۰ و ۳۲۹ میلیارد ریال از ارزش معاملات دیروز را به خود اختصاص دادند. نکته حائز اهمیت در ارزش معاملات آن است که تقریباً تمام معاملات به صورت خرد انجام شد و ردپای معاملات بلوکی دیده نمی‌شد. از دیگرسو اختصاص حجم قابل ملاحظه‌ای از ارزش معاملات به سرمایه‌گذاران حقیقی می‌تواند نویددهنده روزهای بهتر و البته ادامه‌دار در بازار سرمایه باشد. با توجه به

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۷۱۱۸۸	-۲۷۵۰۸
شاخص قیمت	۲۷۲۹۰٫۹	-۱۰۵۶۱
شاخص کل (هموزن)	۱۱۳۸۳۳	-۱۰۰۰
شاخص قیمت (هموزن)	۹۶۱۱۵	-۸۴۰
آرژاد شاوور	۷۸۷۵۴٫۲	-۷۱۴،۱۸
۵۰ شرکت بزرگ	۲۸۸۷۳	-۱۵۴۰

یادداشت
● لطفاشوکه‌نشوید
● غلام‌رضا سلامی، مشاور وزیر راه و شهرسازی

● در دو سال اخیر بارها درباره لزوم توجه به نوسازی ناوگان هوایی و بازسازی ساختاری ایرلاین‌ها سخن گفته شده است و امروز به نقطه‌ای رسیده‌ایم که می‌خواهیم این دیدگاه را به ثمر نشاندیم و یک جراحی بزرگ را در ساختار هوایی ایران شاهد باشیم، اما برخی منتقدان بدون اطلاع از امراض این صنعت، ایجاب هرگونه جراحی را نفی می‌کنند که لازم است در این مطلب به بیان برخی از مهم‌ترین مشخصات صنعت حمل‌ونقل هوایی ایران و مقایسه آن با کشورهای همسایه و جهان بپردازیم تا لزوم انجام جراحی برای ادامه حیات بر هگان عیان شود. در سفر رئیس‌جمهور و هیات همراه به اروپا چند موافقت‌نامه مهم در زمینه توسعه صنعت حمل‌ونقل هوایی امضا شد که مهم‌ترین آنها خرید ۱۱۸ فروند هواپیمای ایرباس در ظرفیت‌های متفاوت به ارزش تقریبی ۲۵ میلیارد دلار و توسعه فرودگاه امام خمینی و ارتقای ظرفیت پذیرش مسافر از شش میلیون به ۴۵ میلیون نفر بود. همچنین قبل از این سفر دو تصمیم مهم دیگر توسط وزارت راه و شهرسازی درباره صنعت حمل‌ونقل هوایی گرفته شد که اهمیت آنها کمتر از توافق‌ات انجام‌شده نیست. اما دو تصمیم عبارتند از: ۱- آزادسازی نرخ بلیت هواپیمای در اجرای مفاد قانون برنامه پنجم توسعه- ۲- حداقل میزان سرمایه (حقوق صاحبان سهام) در شرکت‌های فعال در حمل‌ونقل هوایی. از این میان، آزادسازی نرخ بلیت هواپیمای انتقادهایی را متوجه وزیر راه و شهرسازی کرده است؛ انتقادهایی از این دست نشان‌دهنده بی‌اطلاعی منتقدان از عمق نابسامانی صنعت حمل‌ونقل هوایی کشور (واصولا حمل‌ونقل کشور) است. به‌طور قطع و یقین عامل اصلی در این نابسامانی (مانند نابسامانی‌های دیگر اقتصادی) دخالت دولت در قیمت‌گذاری کالاها و خدمات است. برای روشن‌شدن مطلب فقط نمونه‌ای از آمار مقایسه‌ای بین ایران و کشورهای منطقه در صنعت حمل‌ونقل هوایی ارائه می‌شود که امید است به‌جای ایجاد شوک، تحولی ژرف در رویکردهای مسئولان و منتقدان به وجود آورد؛ متوسط سن ناوگان هوایی ایران ۲۵ سال و متوسط سن ناوگان هواپیمای کشورهای رقیب در منطقه ۱۰ سال است. متوسط سوخت مصرفی هر مسافر در جهان ۲۲ لیتر و متوسط سوخت مصرفی ناوگان داخلی (به‌دلیل فرسودگی بیشتر) ۳۸ لیتر است. قیمت دو فروند هواپیمای پهن‌پیکره A-380 شرکت هواپیمایی امارات برابر است با کل ارزش هواپیمای ناوگان هوایی ایران. این در حالی است که شرکت هواپیمایی امارات که حداقل ۲۰ سال پس از «ایران‌ایر» فعالیتش را شروع کرد، درحال‌حاضر ۵۰ هواپیمای A-380 دارد و قرارداد خرید ۴۰ هواپیمای دیگر از این نوع را نیز منعقد کرده است. جمع مسافر حمل‌شده توسط سه شرکت امارات، سعودی ایرلاینز، قطر ایرلاینز در سال ۲۰۱۳ حدود ۸۸ میلیون نفر بوده، درحالی‌که این تعداد در بزرگ‌ترین خط هوایی ایران، یعنی «همه‌ا» ۴۰۶ میلیون نفر است. حباب انبجاست که کل جمعیت کشور باآمده به سختی به یک‌چهارم جمعیت کشور ما می‌رسد و کل جمعیت جابنی این کشورها هم از یک‌دهم جمعیت کشورهای جابنی ایران کمتر است. کل بار حمل‌شده توسط دو کشور امارات و ترکیش ایرلاینز حدود پنج میلیون تن در سال است که در مقایسه هواپیمایی جمهوری اسلامی چیزی حدود ۳۰۰ برابر است. از ۲۵۰ هواپیمای متعلق به خطوط هوایی ایران حداقل صد فروند آن به‌دلیل قدمت و فرسودگی زمین‌گیر است و بقیه نیز کم‌کم قابلیت پرواز به فرودگاه‌های کشورهایی با استاندارد بالا را از دست می‌دهند. ظرفیت فرودگاه دویب درحال‌حاضر ۶۶ میلیون مسافر است و قرار است این ظرفیت به‌زودی به ۹۰ میلیون مسافر ارتقا پیدا کند. علاوه بر آن امارات متحده عربی در حال ساخت شهر جدید فرودگاهی خود (به نام آل‌مکتوم) با ظرفیت سالی ۱۶۰ میلیون مسافر است، اما ظرفیت مسافر در فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) درحال‌حاضر فقط شش میلیون نفر است و این هم با مشکلات عدیده حاکم بر آن. ظرفیت فرودگاه استانبول در آینده نزدیک به ۱۵۰ میلیون مسافر در سال و فرودگاه دوحه به ۵۰ میلیون مسافر در سال افزایش خواهد یافت. کل فرودگاه‌های فعال کشور حدود ۵۴ فرودگاه است که فقط حداکثر ۹ فرودگاه صرفه اقتصادی دارند درحالی‌که فرودگاه‌داری در سراسر جهان به یکی از جاذبه‌های برتر سرمایه‌گذاری تبدیل شده است. موارد بسیار است، ولی قصد سیاه‌نمایی ندارم و فقط می‌خواهم بگویم اتخاذ این تصمیم‌ها درحال‌حاضر چقدر ضروری، بلکه حیاتی بوده و حیف است با حرکاتی پوپولیستی به مقابله با این تصمیمات برخیزیم و خدای‌ناکرده به عملی‌کردن این تصمیمات که صددرصد برای بالابردن منافع ملی و جایگاه‌اکثر عزیزان است خدشه‌ای وارد کنیم. بدون تردید اعمال تحریم‌های ظالمانه در به‌وجودآمدن این نابسامانی تأثیر فراوانی داشته است، ولی دولت‌های گذشته (و شاید درحال‌حاضر) با تحریم داخلی صنایع و بخش خدمات کشور از طریق سیاست‌های غلط اقتصادی از جمله اصرار بر قیمت‌گذاری کالاها و خدمات و جلوگیری از ایجاد فضای رقابتی زیرک‌ترین بخش را در این نابسامانی داشته‌اند. شاید باورکردن آن عجیب باشد اما این واقعیت تلخ که در حال‌حاضر سالانه حدود پنج میلیارد دلار سهم شرکت‌های ترکیش ایرلاینز، قطر ابروز و امارات را بازار ایران است...

ادامه در صفحه ۵